

EDİTÖRDEN / From the Editor

Diyanet İlmî Dergi olarak hazırladığımız 2019 yılının bu ilk sayısında Hadis, İslâm Hukuku, Din Eğitimi, Din Sosyolojisi ve Dinî Mûsikî gibi farklı alanlarda kaleme alınmış makalelere yer verdik.

Bayram Kanarya, “Kur’ân ve Hadislerde Dil Olgusuna Genel Bir Bakış” adlı makalesinde insanlar arasında iletişimi sağlayan en önemli unsur olan dili ele almaktadır. Makalede dil olgusunun üç temel yönüne işaret edilmektedir. Bunlardan ilki, Kur’ân’da dil hususunu ortaya koymak amacıyla âyetler merkeze alınarak teâruf, Arabîlik vurgusu, farklı lehçeler ve dillerin Allah’ın âyetlerinden sayılması gibi ilkeler ışığında, dile bakıştır. İkincisi, hadislerde dil olgusunun nasıl ele alındığı hususudur. Bunu ortaya koyabilmek için Hz. Peygamber (s.a.s.) döneminde dil konusuna bakış ele alınmıştır. Makalede üzerinde durulan üçüncü yön ise dil konusu ile ilgili tarihi süreç içerisindeki farklılaşmaların ne şekilde olduğudur.

İslâm hukuku makalesi olarak dergide yer bulan Mustafa Çakır’ın “Fikhî Açıdan Namazlarda Cemi Sebepleri” başlıklı çalışmasıdır. Belli bir zaman dilimi içerisinde edası gereken namaz ibadetinin hangi şartlarda cem edilebileceği, Hz. Peygamber (s.a.s.) ve sahabeye nispet edilen bazı uygulamaların da yol göstericiliğinde bugüne nasıl ışık tutacağı makalede ele alınmaktadır.

Ceza İnfaz Kurumları’nda yürütülen manevi rehberlik ve din hizmetleri üzerine Muhammed Esat Altıntaş tarafından kaleme alınan “Ceza İnfaz Kurumlarında Gerçekleştirilen Manevî Rehberlik ve Din Hizmetleri Üzerine Nitel Bir Araştırma (Kayseri Örneği)” makalesinde ise 1950 yılından beri çeşitli biçimlerde ifa edilen manevi rehberlik ve din hizmetinin bugün geldiği nokta gerçekleştirilen nitel bir çalışma ile tespit edilmeye çalışılmaktadır. Makalede Kayseri örneğinde Ceza İnfaz Kurumları’nda çalışan/çalışmış cezaevi vaizlerinin manevî rehberlik ve din hizmetleri uygulamalarına ilişkin görüş ve tecrübeleri ortaya konulmakta, bunlar betimsel analiz yöntemiyle değerlendirilmektedir.

“Kurum Bakımı Altındaki Çocuklara Yönelik Din Hizmetleri –Uygulamalar, Yöntem ve Öneriler” isimli Hatice Koç Kanca tarafından hazırlanan makalede ise Sosyal Hizmet Kurumları’nda yürütülen din hizmetlerinin yeterliliği, uygulayıcılarının niteliği ve karşılaşılan problemlerin tespiti yapılmaktadır. Gerçekleştirilen anket yöntemi ile hem var olan durum tespit edilmeye hem de öneriler geliştirilmeye çalışılmıştır.

Fatih Koca, “Dinî Musikî Formu Olarak Mevlîd ve Dobruca Besteli Mevlîdi” isimli makalesinde Süleyman Çelebi’nin Vesîletü’n-Necât isimli eserinin bugüne değin hem Anadolu hem de Balkan coğrafyasında büyük ilgi gördüğünü, bazen bestelenerek bu bölgelerde baskı dönemlerinde dinî kimliği korumak amacına hizmet ettiğini ortaya koymaktadır. Böylesi bestelerden biri de Romanya’nın Dobruca Bölgesi’nde okunmakta olan Romanya Tatarları ve Türkleri’nin besteli mevlîdidir. Bestenin müzikal analizi, kim tarafından yapıldığı, bestedeki bazı melodik motifler üzerinde de durulmakta, notaları da makalede yer almaktadır.

“Vakfiyelerde Mukaddes Emanetlerin İzleri ve Lihye-i Şerifler” başlıklı makalesinde Nilgün Çevrimli, Müslümanlarca mukaddes kabul edilen ve kültürümüzde kutsal emanetler şeklinde tanımlanan somut değerlerin neler olduğunu bu emanetlerin vakıflar tarafından bir hayır hizmeti olarak nasıl korunduğunu, ziyaret ettirildiğini ve bu geleneğin ne şekilde başladığını ele almaktadır.

“Kimlik ve Karakter Oluşumunda Okulun Rolü” başlıklı makalede ise Nedim Öz, toplumsallaşma sürecinin en önemli unsuru olan okulun kimlik ve karakter oluşumundaki rolü üzerinde durmaktadır. Makalede iletişim ve sosyalleşmenin formel şekilde gerçekleştiği okul ortamının gerek öğretmen gerek arkadaş boyutuyla çocuk ve gencin gelişimindeki katkısına da yer verilmektedir.

Farklı alanlarda makalelere yer verdiğimiz yılın bu ilk sayısının ilim dünyamıza katkı sunmasını ve yeni çalışmalara imkân tanıyacak ufuklar açmasını temenni ediyorum.

Dr. Fatma Bayraktar Karahan